

# Kva vi krev i sakshandsaminga og kvifor vi ikkje kallar dette konsekvensutgreiing

Miljøseminar for akvakulturnæringa 2022

Gunn Helen Henne

senioringeniør på miljøavdelinga

[gunn.helen.henne@statsforvalteren.no](mailto:gunn.helen.henne@statsforvalteren.no)



Statsforvaltaren i Vestland



01.09.2022



# ...eller «krav om kartlegging av sårbart naturmangfald i akvasaker», om du vil

- Kva trengs for å «opplyse saka» i akvakultursøknader?
- Kor kan ein finne det som finst frå før av info om naturmangfald?
- Kva og kor mykje må ein innhente av ny informasjon?
- Korleis blir denne informasjonen brukt av Statsforvaltaren?
- Kva kan skje dersom sårbart naturmangfald ikkje vert kartlagt og vurdert som del av sakshandsaminga?









# Forureiningslova om innhald i søknad om å få forureine

## § 6.(hva som forstås med forurensning)

(... egentlig «alt» ) som **er eller kan være til skade eller ulempe for miljøet.**

## § 7.(plikt til å unngå forurensning)

Ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig etter §§ 8 eller 9, **eller tillatt etter vedtak i medhold av § 11.**

## § 12.(innhold av søknad)

Søknad om tillatelse etter § 11 skal gi **de opplysninger som er nødvendig for å vurdere om tillatelse bør gis og hvilke vilkår som skal settes.**



# Forureiningsforskrifta om innhald i søknad om å få forureine

## § 36-2. Innhold i søknad om tillatelse

Søknad om tillatelse i medhold av forurensningsloven § 11 og § 29 skal **i den utstrekning det er relevant** inneholde

1. søkerens navn og adresse,
2. entydig angivelse av den eller de eiendommer hvor virksomheten foregår,
3. redegjørelse for forholdet til eventuelle oversikts- og reguleringsplaner,
4. beskrivelse av anlegget, arten og omfanget av virksomheten og den teknologi som er valgt,
5. oversikt over råstoffer og hjelpestoffer,
6. beskrivelse av energikilder, forbruk av energi og energi som genereres av virksomheten,
7. beskrivelse av kildene til utslipp fra anlegget,



## ...§ 36-2 (forts.)

**8. beskrivelse av alle utslipp til luft, vann og grunn som virksomheten kan forårsake og hvordan disse utslippene vil påvirke miljøet,**

**9. redegjørelse for miljøtilstanden i området der virksomheten ligger,**

10. oversikt over interesser som antas å bli berørt av virksomheten, herunder en oversikt over hvem som bør varsles, jf. § 36-6 og § 36-7,

11. beskrivelse av tiltak for å forebygge og begrense generering av avfall, herunder muligheter for å forberede til gjenbruk, gjenvinning og utnyttelse av avfall som produseres som følge av virksomheten,

12. beskrivelse av teknikker som kan forebygge eller begrense forurensning og skadevirkningene av denne,

**13. forslag til måleprogram for utslipp til det ytre miljø,**

14. henvisning til vedtak eller uttalelser fra offentlige organer som saken har vært forelagt,



## ...§ 36-2 (forts.2)

**15. et sammendrag av konsekvensutredning der det skal være gjennomført, herunder oversikt over de vesentligste alternativer som søkeren har utredet, herunder alternative teknologiske løsninger.**

Ved søknad om endring av tillatelse er det tilstrekkelig at søknaden inneholder opplysninger på de punkter hvor det er endringer i forhold til de faktiske forhold som ble lagt til grunn da gjeldende tillatelse ble utstedt.

Søknaden skal inneholde et sammendrag av de ovennevnte opplysningene.

Forurensningsmyndigheten kan gi utfyllende bestemmelser om søknadens form og innhold, og **dersom det er nødvendig for behandlingen av saken, kreve ytterligere opplysninger** enn de som er listet i punktene 1 til 15 ovenfor.



# Naturmangfoldlova sine føringar

## ***§ 1.(lovens formål)***

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske **mangfold** og **økologiske prosesser** tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

## ***§ 4.(forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer)***

Målet er at **mangfoldet av naturtyper ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde** og med det **artsmangfoldet** og de **økologiske prosessene** som kjennetegner den enkelte naturtype. Målet er også at **økosystemers funksjoner, struktur og produktivitet** ivaretas så langt det anses rimelig.

## ***§ 5.(forvaltningsmål for arter)***

Målet er at **artene og deres genetiske mangfold** ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i **levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder**. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av.





## ...naturmangfaldlova (forts.)

Retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet

- § 8.(kunnskapsgrunnlaget)
- § 9.(føre-var-prinsippet)
- § 10.(økosystemtilnærming og samlet belastning)
- § 11.(kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)
- § 12.(miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)



# Eksempel på sårbart marint naturmangfald

## DJUPT:

- Korallar, sjøfjær
  - raudlista artar eller «livskraftige bestandar»?
  - raudlista naturtypar?
  - unike førekomstar eller «vanlege»?
- Svamp

## GRUNT (0-50m):

- Tareskog
- Ålegras («marine undervannsenger»)
- Østers
- Rugl
  
- + Korall, svamp, sjøfjær



# Kunnskapskjelder

- «Eksisterande kunnskap» vs. å skaffe ny kunnskap
- Forskingsmiljø – publisert vs. upublisert kunnskap
- Konsulentar og servicenæringar – arbeid for kundar
- Forvaltninga – samle, bruke og tilgjengeleggjere kunnskap/kartleggingar som andre har gjort
  - Databasar og kartverktøy
  - Historikk og erfaringar frå andre saker
  - Forvaltningsstøtte frå fagmiljøa



Finn frem i kart

Søk og filter

Tegne og mål

Mitt innhold

Analyse

Verktøyetiketter



Vis kartlagsliste



Hjem



Panorer



Zoom inn



Zoom ut



Fullt utsnitt



Forrige utsnitt



Neste utsnitt



Velg fylke/kommune



Historiske flybilder



Skriv ut



Eksport



Del

Navigasjon



Naturtyper marine - alle (9)

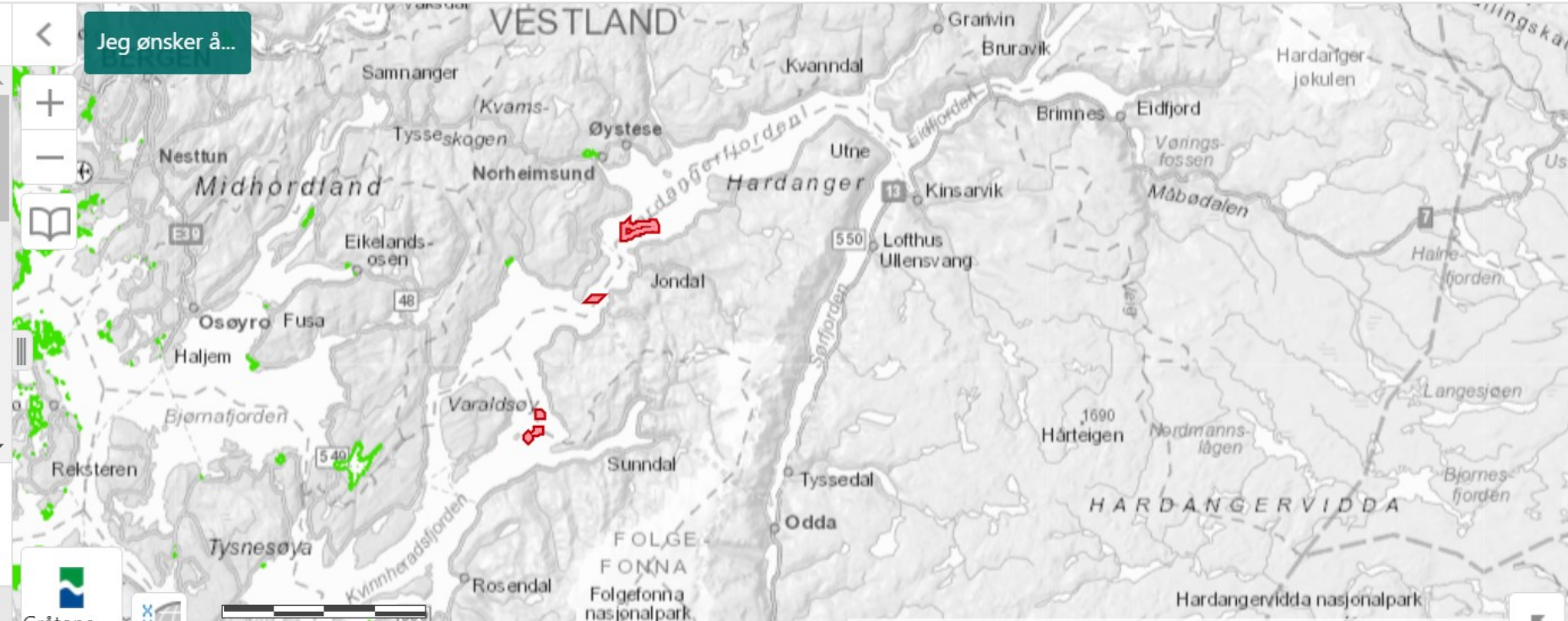


Jeg ønsker å...

- ★ Naturtyper marine - alle > ...  
Områdenavn: Sildafjorden  
Naturtype: Korallforekomster
- ★ Naturtyper marine - alle > ...  
Områdenavn: Nord for Dragsviki-Solesnes  
Naturtype: Korallforekomster
- ★ Naturtyper marine - alle > ...  
Områdenavn: Vest for Apalvikneset  
Naturtype: Korallforekomster
- ★ Naturtyper marine - alle > ...  
Områdenavn: Nord for Dragsviki-Solesnes  
Naturtype: Korallforekomster

Viser 1 - 9 (Totalt: 9)

◀◀ Side 1 av 1 ▶▶







Finn frem i kart

Søk og filter

Tegne og måle

Mitt innhold

Analyse

Verktøyetiketter

Navigation tools: Vis kartlagsliste, Hjem, Panorer, Zoom inn, Zoom ut, Fullt utsnitt, Forrige utsnitt, Neste utsnitt

Find data tools: Velg fylke/kommune, Historiske flybilder

Deling tools: Skriv ut, Eksport, Del

Kartlag

Filterlag...

Filter

Myrinformasjon (DMK)

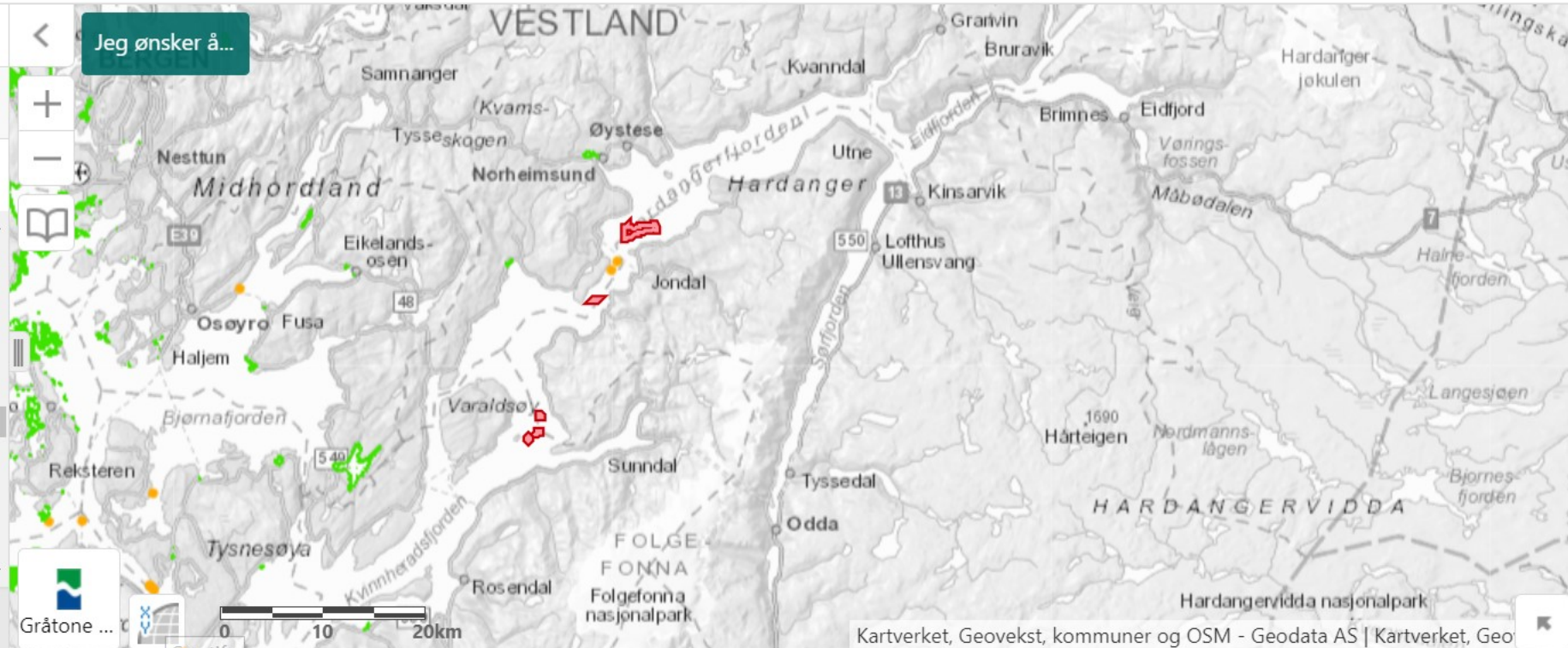
Korallrev

Identifiserte korallområder

Korallrev / DOK

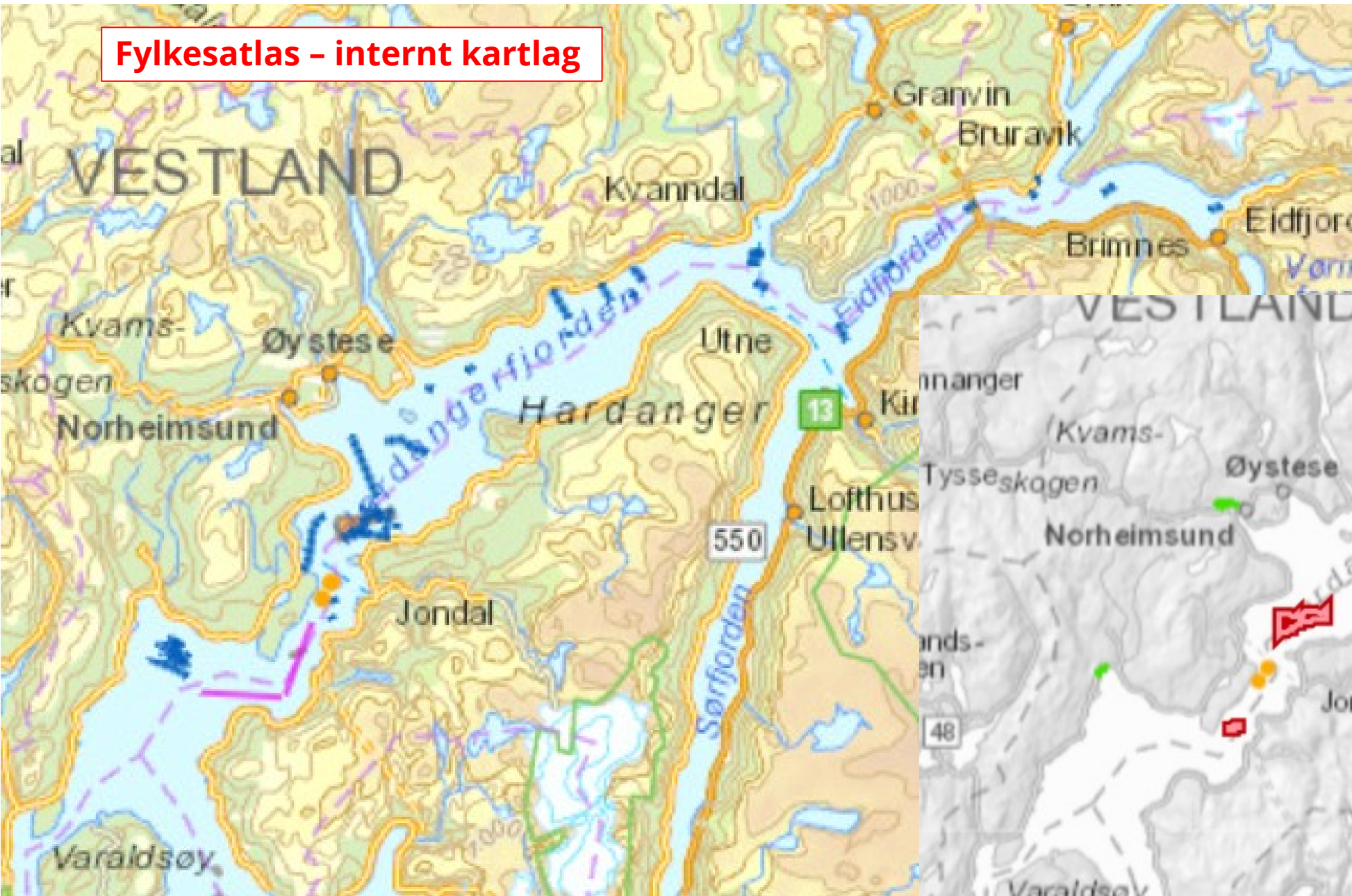
Israndavsetninger

Geologisk arv

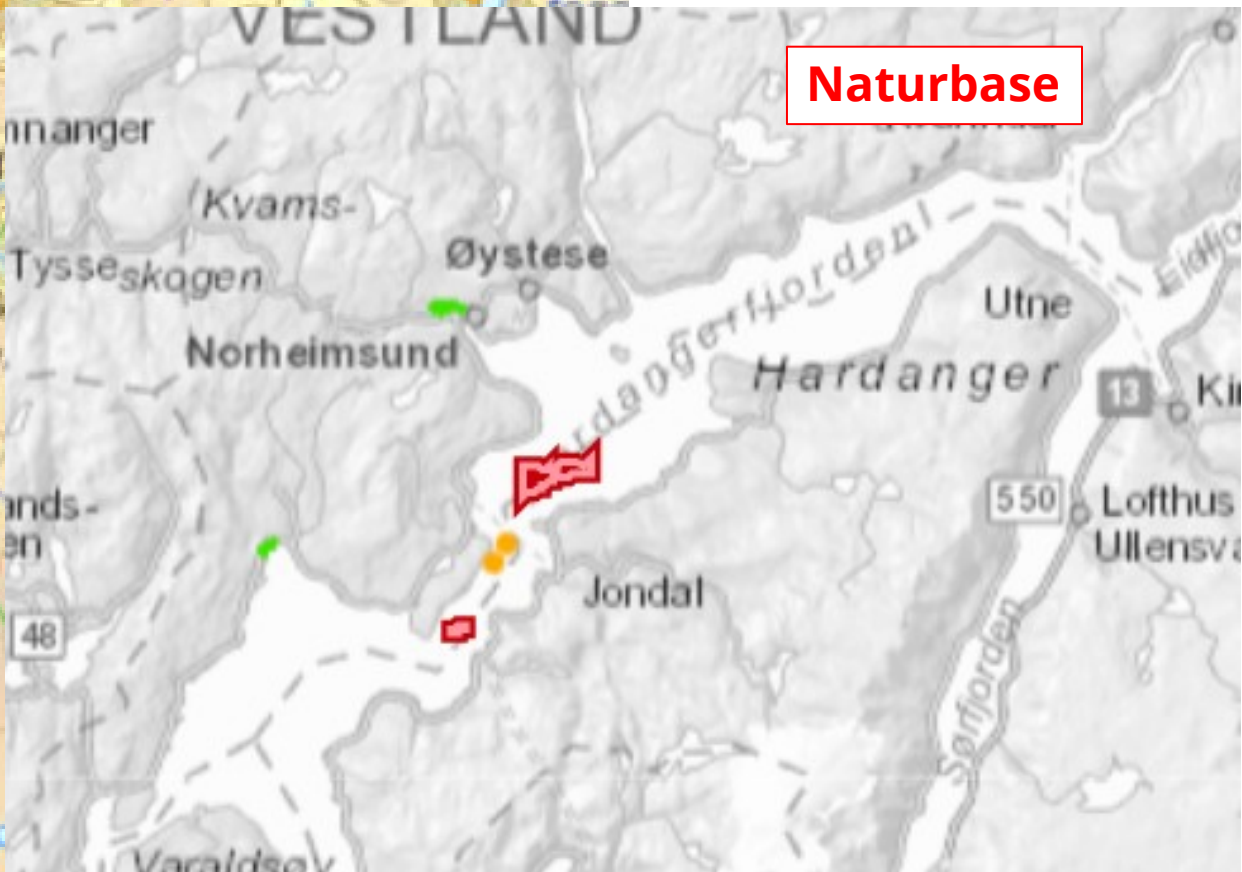




**Fylkesatlas – internt kartlag**



**Naturbase**





# Kartleggingsmetodikk

**Havforskningsinstituttet** sitt faglege grunnlag for kartlegging av ulike marine naturtypar ved akvakulturlokalitetar



Djupt og Grunt

vs. rettleiing frå **sektormyndigheitene**

- Straummålingar
- Blautbotn (NS 9410)
- Støy
- Ikkje noko offisielt\* om naturmangfald enno

\* enkelte statsforvaltarar og fylkeskommunar har litt rettleiing



# Måle eller berekne?

- Måling av øyeblikksbilde/notilstand vs. relevans for kunnskap om kva framtida bringer
- Modellering vs. måling/kartlegging for t.d.
  - Straum
  - Partikkelsspreiing
  - Næringssalt
  - Støy
  - Sårbart naturmangfald
- Rett metode og skalering i den enkelte sak - «shit in, shit out»
- Er «99,9 % sikkert» godt nok?





# KU eller KV?

Beskrive «no-tilstand» og vurdere «tilstand i framtida», dvs. om tiltaket er berekraftig

- Konsekvensutgreiing frå eksisterande kunnskap og databasar – når problemet er at det manglar kunnskap og det ikkje ligg noko i databasane.
- Teknologeutvikling – ROV og biletkvalitet/detaljnivå
- Kartlegging – kva så? Manglar kunnskap om tålegrenser og langtidspåverknad, kva som er «mykje» eller «lite» av det ein finn
- «Påreknelege effektar» av akvakulturaktivitet – kva er det? Kva må forventast av nye driftsmåtar, teknologi, produksjonsopplegg?
- Sumeffektar (gjeld både for naturmangfald og forureining)



# Husevågøy



- Søknadsfasen: «kjempelokalitet»!
- Ny kunnskap: blomkålkorallar i omfang ikkje hittil sett i Norge
- Prosess med tilbaketrekking av løyvet
- -> Klagesak og rettsprosess
- Dårleg sak for alle partar





DET ER BETRE  
Å FÅ VITE KVA SOM  
FINST UNDER VATN  
PÅ FØREHAND, ENN Å  
OPPDAGE DET  
ETTERPÅ

Foto: Erling Svensen



Statsforvaltaren i Vestland

**Gunn Helen Henne**

senioringeniør på miljøavdelinga

[gunn.helen.henne@statsforvalteren.no](mailto:gunn.helen.henne@statsforvalteren.no)

Tlf: 57 64 31 40



Facebook @SFVestland

Twitter @SFVestland

Nettside statsforvaltaren.no/vl